

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2019:

Thema Antibioticagebruik

PREZIES – versie: februari 2020

Documentversie: 1.0

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2019. Landelijk

Tabel AB1. Aantal deelnemende patiënten

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	4790

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	4581	95,6
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	3103	64,8
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	70	1,5
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	1185	24,7
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	223	4,7
Onjuiste beslissing	22	0,5
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	7	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	5	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	10	0,2
Onjuiste keuze	74	1,5
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	67	1,4
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	7	0,1
Te weinig informatie	113	2,4
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	16	0,3
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	3	0,1
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	20	0,4
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	62	1,3
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	12	0,3

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	1408	88,5	333	91,7	53	91,4
Onjuiste beslissing	15	0,9	4	1,1	2	3,4
Onjuiste keuze	74	4,7	13	3,6	0	0,0
Te weinig informatie	94	5,9	13	3,6	3	5,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	3173	99,2
Onjuiste beslissing	7	0,2
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	19	0,6

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	5	0,3	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	970	61,0	244	67,2	31	53,4
Oraal	614	38,6	117	32,2	26	44,8
Rectaal	0	0,0	0	0,0	1	1,7
Inhalatie	2	0,1	2	0,6	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	39	1,9
Betalactamase-gevoelige penicillines	52	2,6
Betalactamase-resistente penicillines	116	5,8
Carbapenem-antibiotica	45	2,2
Cefalosporines van de eerste generatie	89	4,4
Cefalosporines van de tweede generatie	179	8,9
Cefalosporines van de derde generatie	293	14,6
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	361	17,9
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	72	3,6
Fluorochinolonen	217	10,8
Glycopeptiden	39	1,9
Imidazoolderivaten	117	5,8
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	59	2,9
Macroliden	50	2,5
Middellangwerkende sulfonamiden	1	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	49	2,4
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	112	5,6
Polymyxines	3	0,1
Rifampicines	16	0,8
SOD/SDD*	32	1,6
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	21	1,0
Tetracyclines	44	2,2
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	6	0,3
Totaal	2012	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	6	5	83,3	0	0,0	0	0,0	1	16,7
Cardiologie	121	109	90,1	2	1,7	3	2,5	7	5,8
Cardio-thoracale chirurgie	13	13	100, 0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	287	263	91,6	2	0,7	9	3,1	13	4,5
Hematologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	307	284	92,5	0	0,0	7	2,3	16	5,2
Keel-neus-oor	12	7	58,3	1	8,3	1	8,3	3	25,0
Kindergeneeskun de	51	43	84,3	0	0,0	1	2,0	7	13,7
Longziekten en tuberculose	308	242	78,6	3	1,0	36	11,7	27	8,8
Neurochirurgie	31	26	83,9	3	9,7	2	6,5	0	0,0
Neurologie	52	46	88,5	1	1,9	1	1,9	4	7,7
Obstetrie en gynaecologie	26	23	88,5	0	0,0	0	0,0	3	11,5
Oncologie	33	31	93,9	0	0,0	2	6,1	0	0,0
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	100	94	94,0	1	1,0	2	2,0	3	3,0
Plastische chirurgie	7	6	85,7	1	14,3	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	18	15	83,3	0	0,0	0	0,0	3	16,7
Urologie	80	70	87,5	1	1,3	3	3,8	6	7,5
Geriatric	37	34	91,9	0	0,0	2	5,4	1	2,7
MDL*	61	57	93,4	0	0,0	4	6,6	0	0,0
Reumatologie	1	0	0,0	0	0,0	1	100, 0	0	0,0
Neonatalogie	3	3	100, 0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	37	37	100, 0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	15	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	43	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	105	2	1,9
Carbapenem-antibiotica	39	1	2,6
Cefalosporines van de eerste generatie	82	1	1,2
Cefalosporines van de tweede generatie	155	5	3,2
Cefalosporines van de derde generatie	254	11	4,3
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	341	24	7,0
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	59	2	3,4
Fluorochinolonen	158	14	8,9
Glycopeptiden	26	1	3,8
Imidazoolderivativen	26	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	38	1	2,6
Macroliden	39	3	7,7
Middellangwerkende sulfonamiden	1	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	46	1	2,2
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	101	6	5,9
Polymyxines	2	1	50,0
Rifampicines	5	0	0,0
SOD/SDD*	8	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	7	0	0,0
Tetracyclines	37	1	2,7
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	4	0	0,0
Totaal	1.591	74	4,7

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination